

DET KONGELIGE
ARBEIDS- OG SOSIALDEPARTEMENT

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 OSLO

Unntatt offentlighet,
Offl. § 22 første punktum

Deres ref

Vår ref

Dato

19/1359-18

3. juni 2019

Oppdatering av bestemmelser om økonomistyring i staten

Vi viser til departementsforeleggelse vedrørende oppdatering av bestemmelser om økonomistyring i staten. Arbeids- og sosialdepartementet (ASD) har forelagt forslaget om endringer til våre underliggende virksomheter. Innspill fra virksomhetene er innarbeidet i departementets svar på vedlagte hjelpeskjema.

Vår vurdering er at helheten i forslaget gir økt fleksibilitet for virksomhetene i hvordan de organiserer sine økonomioppgaver. Vi understreker betydningen av at krav til dokumentasjon i forbindelse med overføring av betalingsoppdrag må være formulert slik at de kan automatiseres i virksomhetenes økonomisystemer.

ASD har en vesentlig merknad knyttet til reguleringen av mellomværende med staten. Arbeids- og velferdsdirektoratet har i sitt innspill tatt opp at etaten i tillegg til eiendels- og gjeldsposter som er nevnt i høringsnotatets punkt 4, bokstavene a) til g) også har fordringer og gjeldsposter på ytelsesområdet. Det vises også til vedlegg 5 til rundskriv R-9/2018 er det under punkt 3) Omtale av mellomværende med statskassen er spesifisert hvilke eiendeler og gjeldsposter som skal inngå i mellomværende. Det fremgår her at bokstavene b) –c) og g)-h) innebærer en videreføring av tidligere regler og praksis og i utgangspunktet ikke skal ha budsjettmessig konsekvens.

I brev til Finansdepartementet datert 21. januar 2019 redegjør vi for etablert praksis knyttet til utbetaling av AFP, hvor statens utgifter blir regnskapsført mens andre aktørers andel legges i balansen som fordringer. I tillegg til fordringer knyttet til AFP, regnskapsføres også fordringer knyttet til kommunal tilleggspensjon for kommunene Oslo, Bærum og Asker. Fordringene reduseres med innbetaling fra kommunene.

Postadresse
Postboks 8019 Dep
0030 Oslo
postmottak@asd.dep.no

Kontoradresse
Akersgata 64
www.asd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
983 887 457

Avdeling
Budsjett- og
styringsavdelingen

Saksbehandler
Hallfrid Nagell-
Erichsen
22 24 83 58

Videre balanseføres forskuddstrekk i pensjoner og stønader, trekk i pensjoner og stønader til institusjonsopphold, fagforeningstrekk i pensjoner og stønader og diverse trekk til kreditorer.

Dette er en praksis som skulle vært meldt inn som unntak fra kontantprinsippet i mellomværende med statskassen i forbindelse med høringsrunden om regulering av mellomværende med statskassen i 2017-2018. I høringsrunden om regulering av mellomværende la vi til grunn at gjeld og eiendeler knyttet til stønader og pensjoner var dekket av følgende kulepunkt under punkt 2.2.5 i DFØs vurderingsnotat, gjengitt under problemstilling 3) i høringsnotatet: "*Forskuddstrekk, trygdetrekk/pensjonstrekk, fagforeningstrekk og andre trekk*", jf. høringssspørsmål 9 om elementer som manglet i oversikten. I det foreliggende forslaget om oppdatering av bestemmelsene er det aktuelle punktet avgrenset til å gjelde ansatte: *c) Forskuddstrekk (skattetrekk), trygdetrekk/pensjonstrekk, fagforeningstrekk og andre trekk knyttet til ansatte* (vår utheving).

Avvikene fra kontantprinsippet kan håndteres gjennom årlige romertallsfullmakter i forbindelse med Stortingets budsjettbehandling. Det vil imidlertid være mer hensiktsmessig at fordringer knyttet til AFP og kommunal tilleggspensjon, samt trekk i pensjoner og stønader, tas inn i punkt 5.1.1 i R-101, som egne bokstaver i listen over hvilke eiendeler og gjeldsposter som skal inngå i mellomværende med statskassen. Vi foreslår derfor at listen over eiendeler og gjeld som skal inngå i mellomværende utvides med følgende to punkter: *h) Fordringer knyttet til forskuddsutbetalte pensjoner og stønader og i) Forskuddstrekk (skattetrekk), påleggstrekk, trekk til institusjonsopphold, fagforeningstrekk og andre trekk knyttet til pensjoner og stønader.*

I påvente av endelig avklaring og fastsettelse av endret rundskriv R-101 vil ASD vil følge opp dette i statsbudsjettet for 2020 med nødvendige romertallsfullmakter.

Når det gjelder øvrige merknader viser til vedlagte hjelpedokument, hvor vi har kommentert spørsmålene 3, 4, 7, 8, 9, 11 og 14.

Med hilsen

Tom Gulliksen (e.f.)
ekspedisjonssjef

Ellisiv Taraldset
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Oppdatering av bestemmelser om økonomistyring i staten - hjelpedokument

Spørsmål 1: Har departementene forslag til språklige justeringer og klargjøringer av kriteriene?

Svar	Nei
Kommentar	

Spørsmål 2: Vil forslaget om å sette fristen 1. mai uten å hensynta styringsdialogen være hensiktsmessig?

Svar	Ja
Kommentar	

Spørsmål 3: Er det foreslåtte justerte kravet til publisering av revisjonsberetningen hensiktsmessig utformet?

Svar	Ja
Kommentar	Dette er en forbedring, ved at det klargjør tidsfristen for publisering og at revisjonsberetningen skal publiseres sammen med regnskapet. Dette har det vært en del spørsmål rundt etter Riksrevisjonens brev av 1.2.2017.

Spørsmål 4: Bør det være krav om å publisere departementets instruks til underliggende virksomheter?

Svar	Ja
Kommentar	Dette er allerede etablert praksis hos ASD. Vår vurdering er at dette er hensiktsmessig, etter hvert som forutsetninger og krav til virksomheten av mer varig karakter har blitt flyttet fra tildelingsbrev til instruks.

Spørsmål 5: Er det foreslåtte kravet til publisering av departementets instruks hensiktsmessig utformet?

Svar	Ja
Kommentar	

Spørsmål 6: Bør adgangen til å avtale at en annen statlig virksomhet eller en statlig tjenesteyter ivaretar autorisasjonen av betalingsoppdrag utvides til å gjelde for alle statlige virksomheter, i tråd med det foreslåtte opplegget?

Svar	Ja
Kommentar	

Spørsmål 7: Er det foreslåtte kravet om at utøvd budsjett disponeringsmyndighet og attestasjon skal være dokumentert før en transaksjon tas med i et betalingsoppdrag, hensiktsmessig?

Svar	Ja
Kommentar	<p>Dette er en hensiktsmessig presisering. Arbeids- og velferdsdirektoratet presiserer i sitt innspill at dokumentasjon av utøvd budsjett disponeringsmyndighet og attestasjon før en transaksjon tas med i et betalingsoppdrag må kunne automatiseres. Direktoratet foreslår videre at det bør være tilstrekkelig med ett-trinns godkjenning ved mindre beløp.</p> <p>ASD er enige i at dokumentasjonskrav knyttet til betalingsprosessen må kunne automatiseres. Med denne forutsetningen mener vi det ikke er nødvendig med egne prosedyrer for godkjenning av mindre beløp.</p>

Spørsmål 8: Er det hensiktsmessig å endre kravene slik at innleid personell (i tillegg til ansatte) kan ivareta henholdsvis bestilling av varer og tjenester og attestasjon for virksomheten?

Svar	Ja
Kommentar	Dette er hensiktsmessig og effektivt, først og fremst i forhold til konsulenter som er innleid over lengre tid, f.eks. i forbindelse med større prosjekter.

Spørsmål 9: Er det hensiktsmessig å stille krav om at ansatte med budsjett disponeringsmyndighet ikke skal ivareta oppgaver med å registrere og endre opplysninger om betalingsmottakere?

Svar	Ja
Kommentar	Dette ivaretar internkontrollen og reduserer risikoen for feil, mangler og mislighold.

Spørsmål 10: Har departementet andre kommentarer til helheten og enkeltforslagene til endringer i kravene i økonomiregelverket til transaksjonskontroller ved utbetalinger?

Svar	Nei
Kommentar	

Spørsmål 11: Har departementet kommentarer til den foreslåtte reguleringen av mellomværendet med statskassen?

Svar	Ja
Kommentar	<p>Arbeids- og velferdsdirektoratet viser i sitt innspill til rundskriv R-9-2018 vedlegg 5. Under punkt 3 Omtale av mellomværende med statskassen redegjøres det for hvilke eiendels- og gjeldsposter som skal inngå i mellomværende med statskassen. NAV har i tillegg til eiendels- og gjeldspostene nevnt under punktene a) til g), fordrings- og gjeldsposter på ytelsesområdet. Dette gjelder bl.a.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • AFP alle ordninger: NAV utbetaler pensjon etter AFP-ordningen. Prosentandelen som skal refunderes til NAV fra ordningen, føres som en fordring i regnskapet til NAV. Fordringer reduseres etter hvert som NAV får refusjonene. • Kommunal tilleggspensjon: NAV forskuddsbetaler kommunal tilleggspensjon for kommunene Oslo, Bærum og Asker. Beløpene føres i regnskapet til NAV som en fordring. Fordringen reduseres med innbetalingene fra kommunene. <p>Arbeids- og velferdsdirektoratet har i forbindelse med budsjettprosessen for 2020 stilt spørsmål ved om disse ordningene dekkes under punkt 3 f) i vedlegget til R-9, og om det må gis en romertallsfullmakt om unntak knyttet til mellomværendet for disse ordningene. Direktoratet foreslår i sitt høringsinnspill som en mer hensiktsmessig løsning at disse unntakene tas inn i punkt 5.1.1 i rundskriv R-101.</p> <p>Direktoratet foreslår videre at også forskuddstrekk i pensjoner og stønader, påleggstrekk i pensjoner og stønader, trekk i pensjoner og stønader til institusjonsopphold, fagforeningstrekk i pensjoner og stønader og diverse trekk til kreditorer skal inngå i mellomværende, og tas inn i punkt 5.1.1 i rundskriv R-101.</p>

	<p>Departementet har merket seg at dette ikke ble spesifikt nevnt i forbindelse med høringen om regulering av mellomværende. Imidlertid ser vi at oversikten over elementer som kunne inngå i mellomværende i denne høringen avviker litt fra listen som nå foreligger, ved at det ikke var spesifisert at det er trekk <i>knyttet til ansatte</i> som kunne inngå i mellomværendet. Direktoratet foreslår at punkt 3 c) endres slik at <i>knyttet til ansatte</i> utgår, evt. at trekk knyttet til pensjoner og stønader spesifiseres som et eget punkt. ASD mener det er mest hensiktsmessig å spesifisere unntak knyttet til pensjoner og stønader i et egne punkter, se nærmere omtale i vårt svarbrev. Vi foreslår derfor at listen over eiendeler og gjeld som skal inngå i mellomværende utvides med følgende to punkter: <i>h) Fordringer knyttet til forskuddsutbetalte pensjoner og stønader</i> og <i>i) Forskuddstrekk (skattetrekk), påleggstrekk, trekk til institusjonsopphold, fagforeningstrekk og andre trekk knyttet til pensjoner og stønader.</i></p>
--	--

Spørsmål 12: Har departementet kommentarer til den foreslåtte reguleringen av refusjoner knyttet til utlegg og utgiftsdeling?

Svar	Nei
Kommentar	

Spørsmål 13: Har departementet kommentarer til forslaget om å endre kravene til elektronisk tilgjengelighet for bokførte opplysninger ved å fjerne knyttingen til bruk av applikasjonen?

Svar	Nei
Kommentar	

Spørsmål 14: Er 50 000 kroner ekskl. mva en hensiktsmessig ny beløpsgrense for kravet til registrering av eiendeler?

Svar	Ja
Kommentar	Det er positivt at beløpsgrensen for krav til registrering av eiendeler heves. Tatt i betraktning at den ikke har vært endret siden 2003, stiller vi spørsmål om det ikke kunne vært ytterligere hevet.

DET KONGELIGE
ARBEIDS- OG SOSIALDEPARTEMENT

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 OSLO

Unntatt offentlighet,
Offl. § 22 første punktum

Deres ref

Vår ref

Dato

19/1359-18

3. juni 2019

Oppdatering av bestemmelser om økonomistyring i staten

Vi viser til departementsforeleggelse vedrørende oppdatering av bestemmelser om økonomistyring i staten. Arbeids- og sosialdepartementet (ASD) har forelagt forslaget om endringer til våre underliggende virksomheter. Innspill fra virksomhetene er innarbeidet i departementets svar på vedlagte hjelpeskjema.

Vår vurdering er at helheten i forslaget gir økt fleksibilitet for virksomhetene i hvordan de organiserer sine økonomioppgaver. Vi understreker betydningen av at krav til dokumentasjon i forbindelse med overføring av betalingsoppdrag må være formulert slik at de kan automatiseres i virksomhetenes økonomisystemer.

ASD har en vesentlig merknad knyttet til reguleringen av mellomværende med staten. Arbeids- og velferdsdirektoratet har i sitt innspill tatt opp at etaten i tillegg til eiendels- og gjeldsposter som er nevnt i høringsnotatets punkt 4, bokstavene a) til g) også har fordringer og gjeldsposter på ytelsesområdet. Det vises også til vedlegg 5 til rundskriv R-9/2018 er det under punkt 3) Omtale av mellomværende med statskassen er spesifisert hvilke eiendeler og gjeldsposter som skal inngå i mellomværende. Det fremgår her at bokstavene b) –c) og g)-h) innebærer en videreføring av tidligere regler og praksis og i utgangspunktet ikke skal ha budsjettmessig konsekvens.

I brev til Finansdepartementet datert 21. januar 2019 redegjør vi for etablert praksis knyttet til utbetaling av AFP, hvor statens utgifter blir regnskapsført mens andre aktørers andel legges i balansen som fordringer. I tillegg til fordringer knyttet til AFP, regnskapsføres også fordringer knyttet til kommunal tilleggspensjon for kommunene Oslo, Bærum og Asker. Fordringene reduseres med innbetaling fra kommunene.

Postadresse
Postboks 8019 Dep
0030 Oslo
postmottak@asd.dep.no

Kontoradresse
Akersgata 64
www.asd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
983 887 457

Avdeling
Budsjett- og
styringsavdelingen

Saksbehandler
Hallfrid Nagell-
Erichsen
22 24 83 58

Videre balanseføres forskuddstrekk i pensjoner og stønader, trekk i pensjoner og stønader til institusjonsopphold, fagforeningstrekk i pensjoner og stønader og diverse trekk til kreditorer.

Dette er en praksis som skulle vært meldt inn som unntak fra kontantprinsippet i mellomværende med statskassen i forbindelse med høringsrunden om regulering av mellomværende med statskassen i 2017-2018. I høringsrunden om regulering av mellomværende la vi til grunn at gjeld og eiendeler knyttet til stønader og pensjoner var dekket av følgende kulepunkt under punkt 2.2.5 i DFØs vurderingsnotat, gjengitt under problemstilling 3) i høringsnotatet: "*Forskuddstrekk, trygdetrekk/pensjonstrekk, fagforeningstrekk og andre trekk*", jf. høringssspørsmål 9 om elementer som manglet i oversikten. I det foreliggende forslaget om oppdatering av bestemmelsene er det aktuelle punktet avgrenset til å gjelde ansatte: *c) Forskuddstrekk (skattetrekk), trygdetrekk/pensjonstrekk, fagforeningstrekk og andre trekk knyttet til ansatte* (vår utheving).

Avvikene fra kontantprinsippet kan håndteres gjennom årlige romertallsfullmakter i forbindelse med Stortingets budsjettbehandling. Det vil imidlertid være mer hensiktsmessig at fordringer knyttet til AFP og kommunal tilleggspensjon, samt trekk i pensjoner og stønader, tas inn i punkt 5.1.1 i R-101, som egne bokstaver i listen over hvilke eiendeler og gjeldsposter som skal inngå i mellomværende med statskassen. Vi foreslår derfor at listen over eiendeler og gjeld som skal inngå i mellomværende utvides med følgende to punkter: *h) Fordringer knyttet til forskuddsutbetalte pensjoner og stønader og i) Forskuddstrekk (skattetrekk), påleggstrekk, trekk til institusjonsopphold, fagforeningstrekk og andre trekk knyttet til pensjoner og stønader.*

I påvente av endelig avklaring og fastsettelse av endret rundskriv R-101 vil ASD vil følge opp dette i statsbudsjettet for 2020 med nødvendige romertallsfullmakter.

Når det gjelder øvrige merknader viser til vedlagte hjelpedokument, hvor vi har kommentert spørsmålene 3, 4, 7, 8, 9, 11 og 14.

Med hilsen

Tom Gulliksen (e.f.)
ekspedisjonssjef

Ellisiv Taraldset
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer